

Annáll efnahags- og peningamála 2012

Janúar 2012

Hinn 3. janúar 2012 var greint frá því að Ríkissjóður Íslands og Seðlabanki Íslands hefðu ákveðið að draga að fullu á lánaheimildir frá Norðurlöndunum. Samið var um lánin í tengslum við efnahagsáætlun stjórnvalda sem studd var af Alþjóðagjaldeyrissjóðnum og lauk á sl. ári. Ákvörðunin var tekin í ljósi ástandsins á alþjóðlegum lánamörkuðum. Alls námu norrænu lánaheimildirnar 1.775 milljónum evra eða tæplega 300 ma.kr. á núverandi gengi og áttu samkvæmt samningum að renna út um áramótin. Lántakan nú var um 140 ma.kr.

Hinn 9. janúar 2012 tilkynnti Fjármálaeftirlitið að það hefði lagt dagsektir á lífeyrissjóðinn Stapa sem næmu 200 þús. kr. á dag, vegna galla á aðgengi eftirlitsins að fjármálaupplýsingum sjóðsins.

Hinn 10. janúar 2012 samþykkti Fjármálaeftirlitið samruna Tinda Verðbréfa hf. við Auði Capital hf. á grundvelli laga um fjármálafyrirtæki undir nafni síðarnefnda fyrirtækisins.

Hinn 12. janúar 2012 bauðst Seðlabanki Íslands til að kaupa evrur í skiptum fyrir íslenskar krónur til fjárfestingar til langs tíma í íslensku atvinnulífi eða gegn greiðslu í ríkisverðbréfum í flokknum RIKS 30 0701. Samanlagt bauðst Seðlabankinn til að kaupa allt að 100 milljónum evra í útboðunum tveimur. Markmið aðgerðanna var að selja krónur fyrir gjaldeyri aðilum sem ákveðið hafa að fjárfesta í íslensku atvinnulífi eða í skuldabréfum ríkissjóðs sem verða í vörslu þeirra í minnst 5 ár. Aðilar fengu frest 2 til að skila tilboðum til 15. febrúar 2012.

Hinn 20. janúar 2012 tilkynntu samninganefndir aðildarsamtaka Alþýðusambands Íslands og Samtaka atvinnulífsins að forsendunefnd samtakanna hefði komist að þeirri niðurstöðu að segja ekki upp kjarasamningnum sem undirritaður var hinn 5. maí 2011, þrátt fyrir að aðilar teldu að efndir á fyrirheitum í yfirlýsingu ríkisstjórnarinnar hefðu ekki gengið eftir. Að mati samningsaðila höfðu aðrar forsendur sem komu til skoðunar við þessa endurskoðun gengið eftir, en þær voru að á árinu 2011 færi kaupmáttur vaxandi, verðlag yrði stöðugt og gengi krónunnar styrktist marktækt.

Hinn 23. janúar 2012 var greint frá ákvörðun stjórnar Eignasafns Seðlabanka Íslands ehf. um að fella niður kröfur á stofnfjárhafa í Sparisjóði Svarfdæla. Umræddar kröfur voru lán til rúmlega 100 aðila sem veitt voru af Saga Fjárfestingarbanka í árslok 2007 í tengslum við stofnfjáruakningu í Sparisjóði Svarfdæla.

Hinn 25. janúar 2012 úrskurðaði Fjármálaeftirlitið að Íslensk verðbréf hf. væru hæf til að fara með virkan eignarhlut í T Plús hf. sem nemur allt að 50%, samkvæmt ákvæðum laga um fjármálafyrirtæki.

Hinn 26. janúar 2012 samþykkti Alþingi lög nr. 5/2012, um heimild fyrir ríkisstjórnina til að samþykkja hækkun á kvóta Íslands hjá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum og til að staðfesta fyrir Íslands hönd breytingar á stofnskrá sjóðsins. Með lögnum er ríkisstjórninni heimilt að semja um hækkun á kvóta Íslands úr 117,6 milljónum SDR í 321,8 milljónir SDR og skal Seðlabanki Íslands leggja fram það fé sem þarf til hækkunar kvótans. Þá er ríkisstjórninni heimilt fyrir Íslands hönd að samþykkja breytingar á stofnskrá Alþjóðagjaldeyrissjóðsins sem varða fyrirkomulag á framkvæmdastjórn hans og voru samþykktar af sjóðráði sjóðsins 15. desember 2010.

Hinn 26. janúar 2012 úrskurðaði Hæstiréttur að íslenska ríkinu bæri ekki skylda til að bæta tjón þeirra sem áttu hlut í peningamarkaðssjóðum Landsbankans við bankahrunið 2008.

Febrúar 2012

Hinn 1. febrúar 2012 samþykkti Alþingi lög nr. 8/2012, um breytingu á lögum um hlutafélög og lögum um einka-hlutafélög (einföldun samruna- og skiptingarreglna o.fl.). Lögin fela aðallega í sér innleiðingu á tilskipun 2009/109/EB sem breytir fjórum tilskipunum á sviði félagaréttar. Aðalmarkmiðið með tilskipuninni er að draga úr stjórnsýslu-byrðum í hlutafélögum en á þeim hvíla ýmsar upplýsingaskyldur. Dregið er úr þeim skyldum við vissar aðstæður að því er snertir gerð skýrslna og skjala og birtingu þeirra. Heimild til að nýta m.a. vef félaga er víkkuð.

Hinn 8. febrúar 2012 ákvað peningastefnunefnd Seðlabankans að halda vöxtum bankans óbreyttum. Daglánavextir voru því áfram 5,75%, vextir af veðlánnum til sjö daga 4,75%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum 4,5% og innlánsvextir 3,75%.

Hinn 9. febrúar 2012 tilkynnti Seðlabankinn að skiptigengi vegna kaupa bankans á erlendum gjaldeyri í tengslum við sölu ríkisverðbréfa í flokki RIKS 30 0701 skyldi byggjast á útboðsverðinu og föstu verði ríkisverðbréfanna, sem var 115,675833 kr. pr. einingu af ríkisverðbréfinu með áföllnum vöxtum og verðbótum (e. dirty price) miðað við uppgjörsdag 17. febrúar 2012 (krafa 2,50%). Formúlan er eftirfarandi: Skiptigengi = útboðsverð/(verð ríkisverðbréfs/100).

Hinn 9. febrúar 2012 samþykkti Fjármálaeftirlitið yfirfærslu fyrirtækjaráðgjafar Saga Capital hf. til MP banka hf.

Hinn 10. febrúar 2012 greindi Fjármálaráðuneytið frá því að tekist hefði samkomulag við Landssamtök lífeyrissjóða um hlutdeild lífeyrissjóðanna í fjármögnun sérstakra vaxtabóta, sem kveðið var á um í viljayfirlýsingu stjórnvalda, fjármálaframtækja og lífeyrissjóða frá 3. desember 2010.

Hinn 15. febrúar 2012 fóru fram útboð sem eru liður í losun hafta á fjármagnsviðskiptum, samanber áætlun Seðlabankans um losun gjaldeyrishafta frá 25. mars 2011. Alls bást 77 tilboð að fjárhæð 173,6 milljónir evra og var tilboðum að fjárhæð 141,3 milljónir evra tekið. Öllum samþykktum tilboðum var tekið á sama verði, sem var ákvarðað 240 kr. fyrir hverja evru. Sem greiðslu fyrir gjaldeyrinn í ríkisverðbréfaleiðinni fengu fjárfestar afhent verðtryggð ríkisverðbréf RIKS 30 0701. Samtals voru seld bréf í flokknum fyrir 17,1 ma.kr. að nafnvirði. Sem greiðslu fyrir gjaldeyrinn í fjárfestingarleiðinni fengu fjárfestar íslenskar krónur til fjárfestingar til langs tíma í íslensku atvinnulífi. Samtals voru keyptar evrur að andvirði 14,2 ma.kr. í útboðinu.

Hinn 15. febrúar 2012 var kveðinn upp dómur í Hæstarétti um að Frjálsa Fjárfestingarbankanum væri óheimilt að krefjast aukinna vaxta, skv. 4. grein laga um vexti og verðtryggingu, fyrir vaxtatímabil sem lauk áður en dómur milli sömu málsaðila féll um ólögum gengistryggðra lána í krónum, hinn 14. febrúar 2011, að því tilskildu að fullnaðarkvittun lægi fyrir um fullar greiðslur samkvæmt lánssamningi. Samkeppniseftirlitið heimilaði í framhaldinu að fjármálastofnanir ynnu saman að úrlausn og endurútreikningi sambærilegra lána.

Hinn 16. febrúar 2012 birti Fjármálaeftirlitið yfirlýsingu um að dómur Hæstaréttar frá 15. febrúar 2012 varðandi endurútreikning á gengistryggðum lánnum ógnaði ekki fjármálastöðugleika.

Hinn 17. febrúar 2012 hækkaði alþjóðlega matsfyrirtækið Fitch lánshæfiseinkunn Ríkissjóðs Íslands fyrir langtímaskuldbindingar í erlendum gjaldmiðli úr BB+ í BBB-. Lánshæfiseinkunn fyrir skammtímaskuldbindingar í erlendum gjaldmiðli var einnig hækkuð úr B í F3. Horfum var haldið stöðugum.

Mars 2012

Hinn 2. mars 2012 lauk heimsókn sendinefndar Alþjóðagjaldeyrissjóðsins hér á landi. Mat nefndarinnar á efnahagshorfum er að útlit sé fyrir ágætan efnahagsbata. Til meðallangs tíma muni uppspretta hagvaxtar færast frá innlendra eftirspurn (einkum fjárfestingu) yfir í erlenda eftirspurn (með auknum útflutningi). Þrátt fyrir það séu ýmis ljón í veginum sem eigi sér bæði erlendar og innlendar orsakir.

Hinn 5. mars 2012 skipaði efnahags- og viðskiptaráðherra dr. Katrínu Ólafsdóttur fulltrúa í peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands. Katrín tók sæti Anne Sibert í nefndinni.

Hinn 5. mars 2012 féll dómur í Héraðsdómi Reykjavíkur í máli Saga Capital hf. gegn Fjármálaeftirlitinu. Málið höfðaði Saga Capital til að fá ógilta með dómi ákvörðun Fjármálaeftirlitsins um að afturkalla starfsleyfi félagsins sem lánafyrirtæki. Niðurstaða dómsins var að sýkna Fjármálaeftirlitið af kröfum Saga Capital og stendur því ákvörðun þess óhögguð.

Hinn 6. mars 2012 seldi Seðlabanki Íslands 12 milljónir evra á millibankamarkaði með gjaldeyri. Óvenju mikið gjaldreyrisúttreymi hafði verið vikurnar áður og taldi Seðlabankinn það ástand tímabundið. Undanþágur frá gjaldreyrslögum, sem bankinn veitti, höfðu í för með sér umtalsverð gjaldreyriskaup á markaði. Aðgerðin var í samræmi við þá stefnu Seðlabankans að eiga viðskipti á gjaldreyrismarkaði þegar þörf krefur í því skyni að draga úr gengissveiflum.

Hinn 7. mars 2012 birti Fjármálaráðuneytið bráðabirgðatölur um afkomu ríkissjóðs á árinu 2011. Samkvæmt þeim námu innheimtar tekjur 468 ma.kr. og hækkuðu um 1½% milli ára í krónum talið. Gjöld án lokauppgjörslíða námu 526 ma.kr. og lækkuðu um 1%. Gjöld umfram tekjur námu 57 ma.kr. á þann mælikvarða, en voru 69 ma.kr. á árinu 2010.

Hinn 13. mars 2012 samþykkti Alþingi lög nr. 17/2012, um breytingu á lögum um gjaldeyrismál, nr. 87/1992, með síðari breytingum. Breytingarnar gengu í gildi sama dag og voru þrjúþættar. Í fyrsta lagi fólu lögin í sér að undanþága vegna greiðslna á kröfum úr þrotabúi og greiðslu samningskrafna samkvæmt nauðasamningi, sbr. lög nr. 21/1991, í innlendum gjaldeyri, þegar greiðsla á sér stað af reikningi í eigu greiðanda hjá fjármálafyrirtæki hér á landi, var felld úr gildi. Tilgangur breytingarinnar var að veita Seðlabanka Íslands ákveðið varúðartæki til að koma í veg fyrir að útgreiðslur innlendra þrotabúa valdi óstöðugleika í greiðslujöfnuði eða grafi undan áætlun um losun gjaldeyrishafta. Í öðru lagi var um að ræða breytingu á 13. gr. j. í lögum um gjaldeyrismál. Fól breytingin í sér að ekki er lengur heimilt að kaupa erlendan gjaldeyri fyrir andvirði verðbóta af höfuðstól skuldabréfa auk þess sem óheimilt er að kaupa erlendan gjaldeyri vegna afborgana af höfuðstól skuldabréfa. Í þriðja lagi var um að ræða breytingu sem fellir úr gildi undanþágu sem skilanefndir og slitastjórnir gömlu bankanna hafa haft frá banni laganna um fjármagnshreyfingar á milli landa í erlendum gjaldeyri.

Hinn 13. mars 2012 staðfesti áfrýjunarnefnd samkeppnismála ákvörðun Samkeppniseftirlitsins um að heimila samruna Íslandsbanka og Byrs sparisjóðs með tilliti til ákvæða samkeppnislaga um fyrirtæki á fallanda fæti.

Hinn 14. mars 2012 bauðst Seðlabanki Íslands til að kaupa evrur í skiptum fyrir íslenskar krónur til fjárfestingar til langs tíma í íslensku atvinnulífi eða gegn greiðslu í ríkisverðbréfum í flokknum RIKS 33 0321. Jafnframt kallaði Seðlabankinn eftir tilboðum frá aðilum sem vildu selja íslenskar krónur gegn greiðslu í reiðufé í erlendum gjaldeyri. Útboðin þrjú voru liður í losun hafta á fjármagnsviðskiptum, samanber áætlun Seðlabankans um losun gjaldeyrishafta frá 25. mars 2011 og einnig skilmála Seðlabanka Íslands um gjaldeyrisviðskipti samkvæmt fjárfestingarleið að losun gjaldeyrishafta, frá 18. nóvember 2011, með síðari breytingum. Tilboðum átti að skila fyrir 28. mars 2012.

Hinn 15. mars 2012 var greint frá því að Ríkissjóður Íslands og Seðlabanki Íslands hefðu greitt fyrirfram af lánum frá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum (AGS) og Norðurlöndunum. Samtals nam fyrirframgreiðslan 289 milljónum SDR, jafnvirði um 55,6 ma.kr. til AGS og 366 milljónum evra, jafnvirði um 60,5 ma.kr., til Norðurlandanna og nemur um 20% af þeim lánum sem tekin voru hjá þessum aðilum. Aðgerðin miðaði að því að greiða niður lán til skemmri tíma og draga þannig úr kostnaði við gjaldeyrisforðann.

Hinn 19. mars 2012 samþykkti Fjármálaeftirlitið samruna Alfa verðbréfa hf. við MP banka hf. undir nafni síðarnefnda fyrirtækisins á grundvelli laga um fjármálafyrirtæki.

Hinn 21. mars 2012 ákvað peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands að hækka vexti bankans um 0,25 prósentur. Daglánavextir voru hækkaðir í 6,0%, vextir af lánum gegn veði til sjö daga í 5,0%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum í 4,75% og innlánsvextir í 4,0%.

Hinn 22. mars 2012 samþykkti Fjármálaeftirlitið yfirfærslu á rekstri tíu verðbréfasjóða, þriggja fjárfestingarsjóða og átta fagfjárfestingarsjóða frá Landsvaka hf. til Landsbréfa hf. og gildir yfirfærslan frá 31. mars.

Hinn 28. mars 2012 fór fram útboð Seðlabanka Íslands um kaup á evrum fyrir krónuskuldbindingar og á íslenskum krónum fyrir gjaldeyri. Í tilboð bankans um að kaupa evrur bærust alls 79 tilboð að fjárhæð 92,9 milljónir evra og var tilboðum að fjárhæð 22,5 milljónir evra tekið. Öllum samþykktum tilboðum var tekið á sama verði, sem var ákvarðað 239 kr. fyrir hverja evru. Sem greiðslu fyrir gjaldeyrinn í ríkisverðbréfaleiðinni fengu fjárfestar afhent verðtryggð ríkisverðbréf RIKS 33 0321. Samtals voru seld bréf í flokknum fyrir 416,7 m.kr. að nafnvirði. Sem greiðslu fyrir gjaldeyrinn í fjárfestingarleiðinni fengu fjárfestar íslenskar krónur til fjárfestingar til langs tíma í íslensku atvinnulífi. Í tilboði bankans um að kaupa krónur fyrir gjaldeyri voru samtals keyptar evrur að andvirði 4,9 ma.kr. og var lágmarksverð 235 kr. fyrir evru.

Hinn 30. mars 2012 samþykkti Fjármálaeftirlitið samruna Íslandsbanka hf. og Kreditkorta hf. Íslandsbanki hf. tekur við öllum réttindum og skyldum Kreditkorta hf. og verða félögin sameinuð undir nafni Íslandsbanka hf.

Apríl 2012

Hinn 6. apríl 2012 fór fram reglubundin umræða um stöðu og horfur í íslensku efnahagslífi (e. 2012 Article IV Consultation) í framkvæmdastjórn Alþjóðagjaldeyrissjóðsins. Jafnframt fór fram umræða um skýrslu sjóðsins vegna eftirfylgni við efnahagsáætlun íslenskra stjórnvalda og Alþjóðagjaldeyrissjóðsins sem lauk í ágúst 2011.

Hinn 13. apríl 2012 gaf Fjármálaeftirlitið út minnisblað vegna dóms Hæstaréttar frá 15. febrúar 2012 um gildi fullnaðarkvittana. Í minnisblaðinu eru dregnar saman niðurstöður stofnunarinnar um hugsanleg áhrif dómsins á bókfært virði gengislána í útlánasöfnum lánastofnana. Mat Fjármálaeftirlitsins var að áhrif dóms Hæstaréttar ógnuðu ekki fjármálastöðugleika en jafnframt var áréttað að öll óvissa vegna uppgjörs gengislána væri slæm fyrir fjármálakerfið og mikilvægt að henni yrði eytt.

Hinn 16. apríl 2012 tilkynnti Fjármálaeftirlitið um reglur um kaupaukakerfi váttryggingarfélaga, sem eru keimlíkar reglum um kaupauka í fjármálafyrirtækjum frá 30. júní 2011. Reglurnar tóku gildi við birtingu 27. mars. Kaupauki starfsmanns má ekki nema hærrí fjárhæð en 25% af árslaunum viðkomandi án kaupauka. Ennfremur skal fresta greiðslu hluta af kaupauka um 3 ár að lágmarki, þannig að unnt sé að taka tillit til sveiflna í viðskiptalífínu og hagkerfinu sem geta haft áhrif á árangur. Einnig mæla reglurnar fyrir um lækkun, afturköllun eða endurgreiðslu kaupauka þegar mælikvarða um árangur í starfi er ekki náð.

Hinn 19. apríl 2012 bárust efnahags- og viðskiptaráðuneytinu formlegar athugasemdir (e. Letter of Formal Notice) frá Eftirlitsstofnun EFTA (ESA) þar sem ESA tilkynnir þá niðurstöðu að allsherjarbann við gengistryggingu lána sem veitt eru í íslenskum krónum, líkt og kveðið er á um í lögum nr. 38/2001, um vexti og verðtryggingu, gangi gegn 40. gr. EES-samningsins.

Hinn 30. apríl 2012 tilkynnti Fjármálaeftirlitið að það hefði afturkallað staðfestingu á verðbréfasjóðnum Stefnir – Lausafjár sjóður, sem starfræktur er af Stefni hf. Verðbréfasjóðurinn fékk staðfestingu Fjármálaeftirlitsins þann 27. janúar 2011 en hefur nú hætt starfsemi. Fjármálaeftirlitið hefur staðfest nýjan fjárfestingarsjóð í rekstri félagsins undir sama nafni.

Maí 2012

Hinn 3. maí 2012 gekk Ríkissjóður Íslands frá samningum um útgáfu skuldabréfa að fjárhæð 1 milljarður Bandaríkjadala, sem jafngildir um 124 ma.kr. Skuldabréfin bera fasta vexti og eru gefin út til 10 ára á ávöxtunarkröfunni 6,0%. Eftirspurn eftir bréfunum nam um 4 milljörðum Bandaríkjadala.

Hinn 4. maí 2012 veitti Fjármálaeftirlitið Negotium starfsleyfi sem verðbréfafyrirtæki.

Hinn 4. maí 2012 tilkynnti Íslandsbanki að búið væri að stækka tvo flokka sértryggðra skuldabréfa sem áður höfðu verið teknir til viðskipta í kauphöllinni. Annars vegar var 7 ára útgáfan ISLA CBI 19 stækkuð um 635 m.kr. á ávöxtunarkröfunni 2,90% og hins vegar var 12 ára útgáfa ISLA CBI 24 stækkuð um 850 m.kr. á ávöxtunarkröfunni 3,48%. Alls hefur Íslandsbanki gefið út sértryggð skuldabréf að fjárhæð 8.815 m.kr. frá fyrstu útgáfu í desember 2011.

Hinn 9. maí 2012 keypti Seðlabanki Íslands evrur í skiptum fyrir íslenskar krónur til fjárfestingar til langs tíma í íslensku atvinnulífi gegn greiðslu í ríkisverðbréfum í floknum RIKS 33 0321. Jafnframt hafði Seðlabankinn kallað eftir tilboðum frá aðilum sem vildu selja íslenskar krónur gegn greiðslu í reiðufé í erlendum gjaldeyri. Útboðin voru liður í losun hafta á fjármagnsviðskiptum. Niðurstaða útboðs um kaup á evrum var sú að alls tók Seðlabankinn tilboðum að fjárhæð 38,6 milljónir evra. Öll samþykkt tilboð voru tekin á sama verði (e. single price), sem var ákvarðað 238,8 kr. fyrir hverja evru. Niðurstaða útboðs um kaup á krónum fyrir evrur var sú að tilboðum að fjárhæð 9,1 ma.kr. var tekið. Öll samþykkt tilboð voru tekin á sama verði, sem var ákvarðað 239 kr. fyrir hverja evru.

Hinn 11. maí 2012 samþykkti Alþingi þingsályktun nr. 20/140, um að heimila ríkisstjórninni að staðfesta samning við Noreg, Færeyjar, Rússland og Evrópusambandið um veiðar úr norsk-íslenska síldarstofninum á árinu 2012 og gagnkvæmar veiðheimildir í fiskveiðilögsögum. Með samningnum fá Íslendingar að veiða 120 þús. tonn úr stofninum á árinu.

Hinn 11. maí 2012 tilkynnti Arion banki að fyrsta útboði bankans á sértryggðum, óverðtryggðum skuldabréfum væri lokið. Alls voru seld skuldabréf til fagfjárfesta fyrir 1,22 ma.kr. að nafnvirði í skuldabréfaflokknum Arion CB 15.

Hinn 16. maí 2012 heimilaði Fjármálaeftirlitið kaup Landsbankans hf. á öllum rekstri og eignum Sparisjóðs Svarfdæla.

Hinn 16. maí 2012 ákvað peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands að hækka vexti bankans um 0,5 prósentur. Daglánavextir voru hækkaðir í 6,5%, vextir af lánum gegn veði til sjö daga í 5,5%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum í 5,25% og innlánsvextir í 4,5%.

Júní 2012

Hinn 8. júní 2012 var tilkynnt um úrskurð nefndar sem sett var á laggirnar til að skera úr um endurgjald ríkisins til Landsbankans hf. vegna yfirtöku Landsbankans hf. á innstæðum og eignum SpKef sparisjóðs. Niðurstaða nefndarinnar var að ríkið þyrfti að greiða Landsbankanum hf. 19 ma.kr.

Hinn 13. júní 2012 ákvað peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands að hækka vexti bankans um 0,25 prósentur. Daglánavextir voru hækkaðir í 6,75%, vextir af lánum gegn veði til sjö daga í 5,75%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum í 5,5% og innlánsvextir í 4,75%.

Hinn 15. júní 2012 var tilkynnt að Landsbankinn hf. og gamli Landsbanki Íslands hf. hefðu samið um að Landsbankinn hf. fyrirframgreiddi fjórðung af höfuðstól svokallaðra A-skuldabréfa sem gefin voru út árið 2010 vegna mismunar á virði yfirtekinna eigna og skulda frá Landsbanka Íslands hf. Fyrirframgreiðslan er að jafnvirði rúmlega 73 ma.kr. í evrum, Bandaríkjadöllum og pundum.

Hinn 18. júní 2012 var tilkynnt að Ríkissjóður Íslands og Seðlabanki Íslands hygðust greiða samtals 171 ma.kr. af lánum frá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum (AGS) og Norðurlöndunum sem tekin voru í tengslum við efnahagsáætlun stjórnvalda og AGS. Um er að ræða fyrirframgreiðslu að fjárhæð 319 milljónir SDR, jafnvirði um 62 ma.kr., til AGS og 674 milljónir evra, jafnvirði um 109 ma.kr., til Norðurlandanna.

Hinn 18. júní 2012 samþykkti Alþingi lög nr. 78/2012, um breytingu á innheimtulögum, nánar tiltekið reglum um vörslusviptingu af hálfu innheimtuaðila. Framvegis þarf innheimtuaðili að afla skriflegs samþykkis skuldara í van-skilum áður en lausafé er tekið úr vörslu hans. Annars verður innheimtuaðili að afla heimildar samkvæmt lögum um aðför, nr. 90/1989.

Hinn 18. júní 2012 samþykkti Alþingi lög nr. 84/2012, um breytingu á lögum nr. 44/1998, um húsnæðismál, með síðari breytingum. Megintilgangur laganna er að koma til móts við tilmæli Eftirlitsstofnunar EFTA um að íslensk stjórnvöld grípi til nauðsynlegra ráðstafana til að lánaþyrirkomulag Íbúðalánasjóðs verði í betra samræmi við ríkisaðstoðarreglur EES-samningsins, þ.e. að sjóðurinn njóti ekki ríkisábyrgðar í formi eigendaábyrgðar, vaxtaniður-greiðslna, undanþágu frá arðsemiskröfu og greiðslu tekjuskatts. Með lögnum verður því m.a. félagslegt hlutverk sjóðsins styrkt og felld niður heimild sjóðsins til að veita fyrirtækjum, þar á meðal byggingarverktökum, lán. Þannig verður aðeins heimilt að veita einstaklingum lán til endurbóta, byggingar eða kaupa á íbúðarhúsnæði. Þá fara lán frá sjóðnum ekki yfir 80% af matsverði íbúðar í stað 90% áður, og hámarksfjárhæð ÍLS-verðbréfa getur ekki verið lægri en 40% af fasteignamat íbúðarhúsnæðis, sem þýðir að Íbúðalánasjóði verður óheimilt að lána til kaupa á fasteign með fasteignamat hærra en 50 m.kr. Þá er í lögnum gerð sú grundvallarbreyting á starfsemi Íbúðalánasjóðs, sem er tímabundin, að eitt af hlutverkum hans verður að eiga og reka leigufélag með eignir sem sjóðurinn hefur eignast með fullnustuaðgerðum.

Hinn 19. júní 2012 samþykkti Alþingi lög nr. 69/2012, um breytingar á lögum um virðisaukaskatt. Meðal breytinga eru heimild til að endurgreiða sveitarfélögum virðisaukaskatt vegna búnaðar vegna bruna- og mengunarvarna og heimild til að endurgreiða virðisaukaskatt af vetnis-, raf- og tvinnbifreiðum upp að tilteknu marki.

Hinn 19. júní 2012 samþykkti Alþingi lög nr. 74/2012, um veiðigjöld. Nýju lögin kveða á um almennt veiðigjald, sem verður 9,50 kr. á úthlutað þorskígildiskíló, og sérstakt veiðigjald, sem er 65% af stofni sem tekur mið af verðmæti afla og/eða afurða að frádregnum i) rekstrarkostnaði öðrum en fjármagnskostnaði og ii) reiknaðri árgreiðslu

vegna vaxta og afskrifta, sem miðuð skal við 8% ávöxtun. Hið almenna veiðigjald kemur til lækkunar á því sérstaka. Samhliða voru samþykkt lög nr. 75/2012 sem breyttu hinum almennu lögum um fiskveiðistjórnun til samræmis við veiðigjaldslögin og framlengdu bráðabirgðaákvæði í fiskveiðistjórnunarlögum.

Hinn 19. júní 2012 samþykkti Alþingi lög nr. 77/2012, um breytingu á lögum um fjármálafyrirtæki, nr. 161/2002, með síðari breytingum. Markmið laganna er að styrkja rekstrargrundvöll sparisjóðakerfisins sem átt hefur undir högg að sækja á undanförunum árum. Til að auðvelda sparisjóðunum að ráða bót á þörf þeirra fyrir aukið eigið fé er heimilað að reka sjóðina í formi hlutafélags. Hugtakið sparisjóður verður þar af leiðandi ekki lengur bundið við sérstaka tegund sjálfseignarstofnunar heldur verður það samheiti yfir tiltekna gerð fjármálafyrirtækja sem ýmist verða reknar í formi sjálfseignarstofnunar eða hlutafélags, en beri um leið að takmarka starfsemi sína fyrst og fremst við hefðbundna viðskiptabankastarfsemi og verja a.m.k. 5% hagnaðar liðins árs til samfélagslegra verkefna á starfssvæði sínu. Þá eru möguleikar til samruna sparisjóða sem eru sjálfseignarstofnanir auknir. Ennfremur hafa sparisjóðir með stofnfé eða hlutafé að lágmarki 5 milljónir evra heimildir til viðskipta með verðbréf. Loks er bráðabirgðaákvæði VI í lögum um fjármálafyrirtæki, um inngripsheimildir Fjármálaeftirlitsins, framlengt til loka ársins 2013, á meðan framtiðarskipan þessara mála hefur ekki verið ákveðin á vettvangi Evrópusambandsins.

Hinn 19. júní 2012 samþykkti Alþingi lög nr. 79/2012, um breytingu á lögum um innstæðutryggingar og tryggingarkerfi fyrir fjárfesta, nr. 98/1999, með síðari breytingum. Með lögum voru bráðabirgðaákvæði þau sem sett höfðu verið með lögum nr. 15/2011 og nr. 55/2011 og giltu aðeins um iðgjöld vegna ársins 2011, felld á varanlegan hátt inn í meginmál laganna um innstæðutryggingar og tryggingarkerfi fyrir fjárfesta. Helstu breytingar sem fram koma í lagaákvæðinu og voru ekki í bráðabirgðaákvæði II eru þær að almenna iðgjaldið lækkar úr 0,3% í 0,225% og að stjórn tryggingarsjóðsins fær nú heimild til að veita frest til greiðslu iðgjalds ef sérstakar ástæður eru fyrir hendi.

Hinn 20. júní 2012 var starfsleyfi EA fjárfestingarfélags ehf. fellt niður af Fjármálaeftirlitinu en félagið var tekið til slitameðferðar með úrskurði Héraðsdóms Reykjavíkur þann 1. júní sl.

Hinn 20. júní 2012 keypti Seðlabanki Íslands evrur í skiptum fyrir íslenskar krónur til fjárfestingar til langs tíma í íslensku atvinnulífi gegn greiðslu í ríkisverðbréfum í flokknum RIKS 33 0321. Jafnframt hafði Seðlabankinn kallað eftir tilboðum frá aðilum sem vildu selja íslenskar krónur gegn greiðslu í reiðufé í erlendum gjaldeyri. Útboðin voru liður í losun hafta á fjármagnsviðskiptum. Niðurstaða útboðs um kaup á evrum var sú að alls tók Seðlabankinn tilboðum að fjárhæð 23,7 milljónir evra. Öll samþykkt tilboð voru tekin á sama verði (e. single price), sem var ákvarðað 245 kr. fyrir hverja evru. Niðurstaða útboðs um kaup á krónum fyrir evrur var sú að tilboðum að fjárhæð 7,5 ma.kr. var tekið. Öll samþykkt tilboð voru tekin á sama verði, sem var ákvarðað 246 kr. fyrir hverja evru.

Hinn 21. júní 2012 staðfesti Hæstiréttur úrskurð héraðsdóms í máli Saga Capital gegn Fjármálaeftirlitinu, sem hafði afturkallað starfsleyfi Saga Capital. Í kjölfarið hafði Saga Capital verið tekið til slita með úrskurði héraðsdóms. Saga Capital kærði úrskurð héraðsdóms til Hæstaréttar, sem staðfesti hinn kærða úrskurð með vísan til þeirrar meginreglu að málskot til dómstóla fresti ekki réttaráhrifum stjórnvaldsákvörðunar.

Hinn 29. júní 2012 samþykkti Eftirlitsstofnun EFTA (ESA) ríkisaðstoð sem veitt var í tengslum við endurskipulagningu og endurreisn Íslandsbanka. Samkvæmt ákvörðun ESA fólu ráðstafanir stjórnvalda sem tengjast stofnun og endurskipulagningu bankans í sér ríkisaðstoð sem samrýmist reglum EES-samningsins, en ríkissjóður lagði bankanum til eiginfjárframlag í formi hlutafjár og víkjandi láns, auk þess sem bankanum var veitt lausafjárfyrirgreiðsla.

Júlí 2012

Hinn 2. júlí 2012 hófust viðskipti með bréf fasteignafélagsins Reginn hf. í Kauphöll Íslands, NASDAQ OMX Iceland. Um var að ræða aðra nýskráningu fyrirtækis á markað eftir efnahagsáfallið haustið 2008.

Hinn 13. júlí 2012 tilkynnti sjávarútvegsráðherra um aflakvóta fiskveiðiársins 2012-2013. Þorsheimildir voru auknar um 18 þúsund tonn frá fyrra ári, ýsuheimildir lækkaðar um 9 þúsund tonn en aðrar botnfiskheimildir auknar um samtals 1400 tonn frá kvótaákvörðun fyrir fiskveiðiárið 2011-2012.

Hinn 20. júlí 2012 var greint frá því að evrópski seðlabankinn (ECB) hefði endurheimt að fullu fjóra milljarða evra sem voru lánaðir dótturfélögum Glitnis, Kaupþings og Landsbankans í Lúxemborg gegn veði í október 2008 sem hluti af reglulegri fyrirgreiðslu ECB á evrusvæðinu. Náíð samstarf var um lausn málsins milli Seðlabanka Íslands og Seðlabanka Lúxemborgar meðal annars um að koma í veg fyrir að veðsettar eignir yrðu seldar við afar slæm skilyrði.

Hinn 30. júlí 2012 tilkynnti Seðlabanki Íslands að ákveðið hefði verið að auka regluleg gjaldeyriskaup bankans af viðskiptavökum á gjaldeyrismarkaði um ótiltekinn tíma frá og með 31. júlí 2012. Frá septembermánuði árið 2010 hafði bankinn keypt vikulega hálf milljón evra af hverjum viðskiptavaka á millibankamarkaði með gjaldeyri. Eftir breytinguna keypti bankinn vikulega 1 milljón evra af hverjum viðskiptavaka.

Ágúst 2012

Hinn 20. ágúst 2012 veitti Fjármálaeftirlitið Straumi fjárfestingarbanka hf. auknar starfsheimildir sem lánafyrirtæki.

Hinn 22. ágúst 2012 ákvað peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands að halda vöxtum bankans óbreyttum. Daglánavextir voru því áfram 6,75%, vextir af lánum gegn veði til sjö daga 5,75%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum 5,5% og innlánsvextir 4,75%.

Hinn 29. ágúst 2012 keypti Seðlabanki Íslands evrur í skiptum fyrir íslenskar krónur til fjárfestingar til langs tíma í íslensku atvinnulífi gegn greiðslu í ríkisverðbréfum í flokknum RIKS 33 0321. Jafnframt hafði Seðlabankinn kallað eftir tilboðum frá aðilum sem vildu selja íslenskar krónur gegn greiðslu í reiðufé í erlendum gjaldeyri. Útboðin voru liður í losun hafta á fjármagnsviðskiptum. Niðurstaða útboðs um kaup á evrum var sú að alls tók Seðlabankinn tilboðum að fjárhæð 18,6 milljónir evra. Öll samþykkt tilboð voru tekin á sama verði (e. single price), sem var ákvarðað 235 kr. fyrir hverja evru. Niðurstaða útboðs um kaup á krónum fyrir evrur var sú að tilboðum að fjárhæð 3,8 ma.kr. var tekið. Öll samþykkt tilboð voru tekin á sama verði, sem var ákvarðað 236 kr. fyrir hverja evru.

Hinn 30. ágúst 2012 var samþykkt á ríkisstjórnarfundum að fela starfshópi að leggja mat á stöðu og horfur um efnahag Íbúðalánasjóðs. Skyldi tilnefnt í hann af hálfu fjármálaráðuneytisins, forsætisráðuneytisins, velferðarráðuneytisins og atvinnuvegaráðuneytisins og samráð haft við sjóðinn og stjórn hans.

September 2012

Hinn 1. september 2012 voru efnahags- og viðskiptaráðuneytið, iðnaðarráðuneytið og landbúnaðar- og sjávarútvegarráðuneytið sameinuð í nýtt atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneyti.

Hinn 7. september 2012 var tilkynnt að Sparisjóður Svarfdæla og Landsbankinn hf. hefðu náð samkomulagi um að fallið yrði frá kaupum Landsbankans á rekstri og eignum sparisjóðsins þar sem Tryggingarsjóður sparisjóðanna hefði fallist á að leggja Sparisjóði Svarfdæla til nýtt stofnfé og veita víkjandi lán til að sparisjóðurinn uppfyllti skilyrði Fjármálaeftirlitsins um 16% eiginfjárhlutfall.

Hinn 11. september 2012 veitti Fjármálaeftirlitið Landsbréfum hf. auknar starfsheimildir sem rekstrarfélag verðbréfasjóða.

Hinn 14. september 2012 samþykkti Fjármálaeftirlitið samruna Sparisjóðs Ólafsfjarðar við Arion banka hf. Arion banki tekur við öllum réttindum og skyldum Sparisjóðs Ólafsfjarðar og verða félögin sameinuð undir nafni Arion banka hf.

Hinn 28. september 2012 lauk heimsókn sendinefndar frá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum vegna eftirfylgni við efnahagsáætlun íslenskra stjórnvalda og Alþjóðagjaldeyrissjóðsins.

Október 2012

Hinn 1. október 2012 tóku í gildi breyttar lausafjárreglur en þeim lánastofnunum sem þess óskuðu var gefinn kostur á að innleiða nýja flokkun reglnanna í áföngum fram til loka desember 2012. Reglunum var breytt á þann veg að innstæður fjármálafyrirtækja í slitameðferð yrðu flokkaðar sem skuldir við lánastofnanir.

Hinn 3. október 2012 ákvað peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands að halda vöxtum bankans óbreyttum. Daglánavextir voru því áfram 6,75%, vextir af lánum gegn veði í sjö daga 5,75%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum 5,50% og innlánsvextir 4,75%.

Hinn 3. október 2012 keypti Seðlabanki Íslands evrur í skiptum fyrir íslenskar krónur til fjárfestingar til langs tíma í íslensku atvinnulífi eða gegn greiðslu í ríkisverðbréfum í flokknum RIKS 33 0321. Jafnframt hafði Seðlabankinn kallað eftir tilboðum frá aðilum sem vildu selja íslenskar krónur gegn greiðslu í reiðufé í erlendum gjaldeyri. Útboðin voru liður í losun hafta á fjármagnsviðskiptum. Niðurstaða útboðs um kaup á evrum var sú að alls tók Seðlabankinn tilboðum að fjárhæð 20,1 milljón evra á verðinu 235 kr. fyrir hverja evru. Niðurstaða útboðs um kaup á krónum fyrir evrur var sú að tilboðum að fjárhæð 4,9 ma.kr. var tekið á verðinu 235 krónur fyrir hverja evru. Öllum samþykktum tilboðum var tekið á sama verði.

Hinn 5. október 2012 staðfesti Moody's lánshæfismat Íbúðalánasjóðs, Baa3. Horfur voru taldar neikvæðar.

Hinn 8. október 2012 ógilti Samkeppniseftirlitið samruna tveggja fyrirtækja í lyfja- og lækningavörugæiranum með þeim rökum að samruninn myndi draga úr samkeppni.

Hinn 17. október 2012 staðfesti Standard & Poor's óbreyttar lánshæfiseinkunnir BBB-/A-3 fyrir langtíma- og skammtímaskuldbindingar Ríkissjóðs Íslands í erlendum og innlendum gjaldmiðli. Horfurnar voru áfram stöðugar.

Hinn 17. október 2012 birti Fjármálaeftirlitið niðurstöður vettvangsathugunar sem Fjármálaeftirlitið framkvæmdi vegna útgáfu sértryggðra skuldabréfa Íslandsbanka hf. Niðurstaðan var að bankinn uppfyllti þær kröfur sem til útgáfunnar væru gerðar, en æskilegt væri að bankinn yki sjálfvirkni í upplýsingakerfum sínum og einfaldaði með því utanumhald sitt og útreikninga álagsprófa.

Hinn 17. október 2012 tóku gildi nýjar reglur Fjármálaeftirlitsins um framkvæmd hæfismats framkvæmdastjóra og stjórnarmanna í váttryggingafélögum annars vegar og fjármálfyrirtækjum hins vegar. Hinar nýju reglur fela einkum í sér að skerpt er á þeim sjónarmiðum og viðmiðum sem Fjármálaeftirlitið leggur til grundvallar við mat á fjárhagslegu sjálfstæði framkvæmdastjóra og stjórnarmanna viðeigandi fjármálastofnana.

Hinn 18. október 2012 kvað Hæstiréttur upp dóm nr. 464/2012 í máli Borgarbyggðar gegn Arion banka hf. og komst að þeirri niðurstöðu að Arion banka hf. væri óheimilt að innheimta afturvirka vexti af lánsamningi skv. 3. og 4. grein laga nr. 38/2006, um vexti og verðtryggingu, í stað lægri vaxta með LIBOR-viðmiðun sem áskildir voru í samningnum, enda teldist fullnaðarkvittun fyrir þeim vaxtagreiðslum liggja fyrir. Með dómnum var staðfest að sömu grundvallarreglur ættu við um gengistryggð krónulán lögaðila og rétturinn hafði áður dæmt einstaklingum.

Hinn 18. október 2012 gaf Fjármálaeftirlitið út niðurstöður athugunar varðandi fjárfestavernd, þ.e. flokkun viðskiptavina og verklag Straums fjárfestingabanka hf. henni tengt. Taldist verklag bankans við flokkun viðskiptamanna almennt í samræmi við ákvæði laga, en athugasemdir væru gerðar við einstök atriði.

Hinn 18. október 2012 kvað Hæstiréttur upp dóm í máli nr. 233/2011 sem fjallaði um eignarnámsbætur sem Landsvirkjun skyldi greiða fyrir vatnsréttindi sem framseld voru til Landsvirkjunar vegna Kárahnjúkavirkjunar. Samið hafði verið um að eigendur réttindanna skyldu njóta réttarstöðu eins og um eignarnám hefði verið að ræða. Rétturinn vísaði í forsendur ákvörðunar bóta vegna Blönduvirkjunar þar sem metinn skaði landeigenda var lagður til grundvallar en ekki ávinningur virkjunaraðila. Var endurgjaldið ákveðið 1,4% af stofnkostnaði virkjunarinnar eða 1.540 m.kr., en í greinargerð Landsvirkjunar kom fram að kröfur landeigenda hefðu numið 96 ma.kr.

Hinn 19. október 2012 gaf Fjármálaeftirlitið út fréttatilkynningu vegna nýlegra dóma Hæstaréttar í gengismálum. Að mati Fjármálaeftirlitsins minnkaði dómur Hæstaréttar í máli nr. 464/2012, sem féll hinn 18. október, enn frekar þá réttaróvissu sem upp hefði komið í kjölfar dóms Hæstaréttar nr. 600/2011 frá 15. febrúar 2012 (um heimildir til að innheimta hærri vexti vegna liðinna gjalddaga, þegar fullgildar kvittanir lægju fyrir), svo sem hvaða viðmiðunardag skyldi nota, í hvaða tilfellum gæti talist vera um aðstöðumun að ræða og hvort horfa bæri á einstakar greiðslur eða heildargreiðslur við endurreikning. Taldi Fjármálaeftirlitið að niðurstaða dómsins varðandi þessi álitafæni væri í samræmi við aðferðafræði þess við mat á hugsanlegum áhrifum dóms Hæstaréttar frá 15. febrúar 2012 miðað við þær

kröfur sem hafðar voru uppi í málinu. Dómurinn hefði því ekki áhrif til hækkunar á mati Fjármálaeftirlitsins á kostnaði fjármálastofnana af afskriftum lána sem dæmd yrðu ólögleg að hluta eða öllu leyti. Dómurinn gæti hins vegar haft áhrif til lækkunar ef endanleg aðferðafræði við endurreikning yrði í samræmi við niðurstöðu hans.

Nóvember 2012

Hinn 6. nóvember 2012 birti Fjármálaeftirlitið niðurstöður úr skoðun á útlánasafni Arion banka hf. Skoðunin beindist að virðismati lána á öðrum ársfjórðungi ársins 2011 og fylgdi eftir umfangsmikilli yfirferð og skýrslugjöf fyrr á árinu 2012. Meginniðurstaða athugunarinnar var að ekki væru vísbendingar um að bókfært virði útlánasafns bankans væri ofmetið. Fjármálaeftirlitið setti hins vegar fram ábendingar og gerði athugasemdir við verklag bankans við virðismat, upplýsingamiðlun innan bankans, skjalagerð, gagnaöflun og skráningu upplýsinga.

Hinn 7. nóvember 2012 keypti Seðlabanki Íslands evrur í skiptum fyrir íslenskar krónur til fjárfestingar til langs tíma í íslensku atvinnulífi eða gegn greiðslu í ríkisverðbréfum í flokknum RIKS 33 0321. Jafnframt hafði Seðlabankinn kallað eftir tilboðum frá aðilum sem vildu selja íslenskar krónur gegn greiðslu í reiðufé í erlendum gjaldeyri. Útboðin voru liður í losun hafta á fjármagnsviðskiptum. Niðurstaða útboðs um kaup á evrum var sú að alls tók Seðlabankinn tilboðum að fjárhæð 19,7 milljónir evra. Öllum samþykktum tilboðum var tekið á sama verði (e. single price), sem var ákvarðað 235 kr. fyrir hverja evru. Niðurstaða útboðs um kaup á krónum fyrir evrur var sú að tilboðum að fjárhæð 4,7 ma.kr. var tekið. Öllum samþykktum tilboðum var tekið á sama verði, sem var ákvarðað 236 kr. fyrir hverja evru.

Hinn 7. nóvember 2012 var samþykkt á Alþingi þingsályktun nr. 2/141 um að stofna skyldi þriggja manna rannsóknarnefnd til að rannsaka einkavæðingu og sölu hlutabréfa í Fjárfestingarbanka atvinnulífsins hf., Landsbanka Íslands hf. og Búnaðarbanka Íslands hf. og tengd málefni á árunum 1998–2003. Með skipan og störf nefndarinnar skyldi fara samkvæmt lögum um rannsóknarnefndir nr. 68/2011.

Hinn 8. nóvember 2012 í máli nr. 277/2012 staðfesti Hæstiréttur ógildingu Samkeppniseftirlitsins á samruna fyrirtækis í hænsna- og svínarækt og tveggja annarra svínabúa. Tók rétturinn undir rök héraðsdóms um að með samrunanum yrði staða fyrirtækisins ráðandi á markaðnum fyrir svínaslátrun og kaupendastaða hans á fóðurmarkaði einnig mjög sterk. Jafnframt hefði fyrirtækinu ekki tekist að sýna fram á að engin skaðvænleg samkeppnisáhrif yrðu af samrunanum eða að uppfyllt væru skilyrði til að samþykkja samruna svínabúanna á grundvelli sjónarmiða um fyrirtæki á fallandi fæti.

Hinn 9. nóvember 2012 birti Fjármálaeftirlitið niðurstöður athugunar varðandi fjárfestavernd hjá Arion banka, þ.e. flokkun viðskiptavina og verklag henni tengt. Athugunin var gerð til að fylgja eftir skoðun fyrr á árinu og athugasemdum og tilmælum í kjölfar hennar. Fjármálaeftirlitið taldi að bankinn hefði brugðist á einn eða annan hátt við öllum þeim athugasemdum og ábendingum sem gerðar voru.

Hinn 12. nóvember 2012 fór fram reglubundin umræða í framkvæmdastjórn Alþjóðagjaldeyrissjóðsins (AGS) um skýrslu vegna eftirfylgni við efnahagsáætlun íslenskra stjórnvalda og AGS, sem lauk í ágúst 2011.

Hinn 14. nóvember 2012 ákvað peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands að hækka vexti bankans um 0,25 prósentur. Daglánavextir voru hækkaðir í 7,0%, vextir af lánum gegn veði til sjö daga í 6,0%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum í 5,75% og innlánsvextir í 5,0%.

Hinn 15. nóvember 2012 birti Fjármálaeftirlitið niðurstöður athugana á framkvæmd lokaðs útboðs á hlutabréfum Eimskipafélags Íslands hf. hjá Straumi fjárfestingabanka hf. og Íslandsbanka hf. sem fram fór dagana 23. til 25. október 2012. Athugunin beindist eingöngu að framkvæmd hins lokaða útboðs og var gerð vegna ábendinga sem Fjármálaeftirlitinu höfðu borist. Fjármálaeftirlitið lauk athuguninni án þess að finna dæmi þess að viðskipti hafi verið framkvæmd á grundvelli innherjaupplýsinga. Almenn, opið útboð á hlutabréfum Eimskipafélags Íslands hf. fór síðan fram dagana 30. október til 2. nóvember 2012. Hinn 16. nóvember hófust viðskipti með hlutabréf Eimskipafélags Íslands hf. á aðalmarkaði Kauphallarinnar NASDAQ OMX Iceland.

Hinn 19. nóvember 2012 gaf Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn út skýrslu í kjölfar umræðna í framkvæmdastjórn sjóðsins 12. nóvember og heimsóknar sendinefndar sjóðsins til Íslands í september. Lýsti stjórnin ánægju með árangur Íslendinga á sviði efnahagsmála eftir hrunið 2008, endurnýjaðan aðgang Íslands að erlendum lánamarkaði og fyrirfram-

greiðslu hluta af lánum Alþjóðagjaldeyrissjóðsins og Norðurlandanna. Stjórnin lýsti stuðningi við árangurstengda áætlun um afnám gjaldeyrishafta. Lögð var áhersla á að halla ríkissjóðs yrði eytt á tilsettum tíma, hvatt til aukins peningalegs aðhalds til að ná verðból gumarkmiðinu og mælt með styrkingu eigin fjár fjármálastofnana.

Hinn 19. nóvember 2012 voru samþykkt á Alþingi fjárukalög fyrir 2012. Tekjuáætlun ársins var hækkuð um 6,3 ma.kr. með sköttum, arðstekjum og veiðigjöldum, þótt áætluð eignasala lækkaði um 7 ma.kr. Útgjaldaáætlun var hækkuð um 11,4 ma.kr., mest vegna útgjalda í atvinnuvega-, innanríkis-, velferðar- og fjármálaráðuneytum.

Hinn 21. nóvember 2012 birti Fjármálaeftirlitið úttekt á starfsháttum Dróma hf. í kjölfar opinberrar umræðu um starfshætti félagsins og ábendinga sem Fjármálaeftirlitinu höfðu borist. Farið var yfir 8 atriði í starfsemi Dróma og gerðar athugasemdir við tvennt: a) hóf í kröfum um birtingu upplýsinga um fjárhag einstakra viðskiptavina og b) afskipti af samningum milli aðila þegar skipt er um skuldara kröfu.

Hinn 22. nóvember 2012 stöðvaði NASDAQ OMX hf. viðskipti með skuldabréf útgefin af Íbúðalánasjóði eftir að viðtal við forstjóra sjóðsins birtist í Viðskiptablaðinu. Samdægurs var aftur opnað fyrir viðskipti með öll skuldabréf Íbúðalánasjóðs.

Hinn 23. nóvember 2012 staðfesti matsfyrirtækið Moody's láns hæfiseinkunnina Baa3/P-3 fyrir langtíma- og skammtímaskuldbindingar Ríkissjóðs Íslands. Horfur voru taldar neikvæðar.

Hinn 23. nóvember 2012 birti Fjármálaeftirlitið niðurstöður athugunar á uppgjörsumhverfinu á Íslandi og uppgjörskerfi Verðbréfasráningar Íslands hf. Athugunin var gerð í samvinnu við Seðlabanka Íslands. Í athuguninni var skoðað hvort uppgjörsumhverfið á Íslandi og verðbréfauppgjörskerfi Verðbréfasráningar uppfyllti skilyrði tilmæla Evrópska Seðlabankans og samtaka evrópskra verðbréfaeftirlita, CESR, frá árinu 2009. Af 13 liðum sem skoðaðir voru af alls 19 í tilmælunum töldust 5 uppfylltir, 3 uppfylltir að mestu og 5 að hluta til. Hinir 6 voru ekki skoðaðir vegna tæknilegra aðstæðna eða vegna þess að þeir þóttu ekki eiga við í íslensku fjármálaumhverfi. Settar voru fram ábendingar um það sem talið var áfátt.

Hinn 26. nóvember 2012 birti Fjármálaeftirlitið gagnsæistilkynningu vegna athugunar á starfsháttum Lýsingar. Fjármálaeftirlitinu barst ábending frá viðskiptavini Lýsingar hf. sem sagði að sér hefði verið neitað um svör við tilteknum fyrirspurnum er lutu m.a. að endurútreikningi erlends láns er viðskiptavinurinn hafði tekið hjá félaginu og geymslu-reikning sem félagið hafði stofnað vegna hugsanlegrar ofgreiðslu lánsins. Í kjölfarið óskaði Fjármálaeftirlitið eftir sjónarmiðum Lýsingar vegna málsins.

Hinn 27. nóvember 2012 stöðvaði NASDAQ OMX hf. viðskipti með skuldabréf útgefin af Íbúðalánasjóði eftir að formaður velferðarnefndar Alþingis sagði við Bloomberg-fréttastofuna að breyta þyrfti skilmálum á skuldabréfum Íbúðalánasjóðs. Samdægurs var aftur opnað fyrir viðskipti með öll skuldabréf Íbúðalánasjóðs en tiltekin skuldabréf voru færð á athugunarlista Kauphallarinnar.

Hinn 27. nóvember 2012 ákvað ríkisstjórnin á fundi að afla heimilda í fjárlögum næsta árs til að auka stofnfé Íbúðalánasjóðs um allt að 13 ma.kr. til að styrkja eiginfjárlutfall hans. Ákveðið var að endurskoða innheimtuferla, styrkja áhættustýringu og færa fullnustueignir sjóðsins í sérstakt félag í eigu ríkisins sem annist umsýslu þeirra.

Hinn 29. nóvember 2012 birti Fjármálaeftirlitið gagnsæistilkynningu vegna athugunar á starfsháttum Arion banka hf. í tengslum við samskipti bankans við B.M. Vallá hf. Fjármálaeftirlitinu barst ábending vegna starfshátta Nýja Kaupþings banka hf. (nú Arion banki hf.) í tengslum við endurskipulagningu og síðar gjaldþrot B.M.Vallár hf. Niðurstaða FME var að ekki væri tilefni til athugasemda við starfshætti bankans í tengslum við tilraunir til endurskipulagningar og síðar gjaldþrot B. M. Vallár hf.

Desember 2012

Hinn 6. desember 2012 vék Fjármálaeftirlitið stjórnarmanni í lífeyrissjóði frá, tveimur mánuðum eftir að FME hafði tilkynnt honum að hann teldist ekki uppfylla lögbundnar kröfur til stjórnarmanna og yrði að láta af störfum innan tveggja vikna.

Hinn 7. desember 2012 voru nýjar reglur um meðferð innherjaupplýsinga og viðskipti innherja nr. 1050/2012 birtar á vef Stjórnartíðinda. Samhliða birtingunni gaf Fjármálaeftirlitið út leiðbeinandi tilmæli um framkvæmd reglnanna.

Hinn 8. desember 2012 lauk í Doha í Katar 18. aðildarríkjaþingi loftslagssamnings Sameinuðu þjóðanna. Ástralía ásamt 36 Evrópuríkjum tóku á sig skuldbindingar á tímabilinu 2013-2020. Samtals eru þessi ríki með um 15% af losun gróðurhúsalofttegunda í heiminum. Íslendingar tóku á sig sameiginlega skuldbindingu með ríkjum Evrópusambandsins og Króatíu um að draga úr losun um 20% til 2020, miðað við 1990.

Hinn 12. desember 2012 ákvað peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands að halda vöxtum bankans óbreyttum. Daglánavextir voru því áfram 7,00%, vextir af lánum gegn veði til sjö daga 6,00%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubrífum 5,75% og innlánsvextir 5,00%.

Hinn 18. desember 2012 keypti Seðlabanki Íslands evrur í skiptum fyrir íslenskar krónur til fjárfestingar til langs tíma í íslensku atvinnulífi eða gegn greiðslu í ríkisverðbréfum í floknum RIKS 33 0321. Jafnframt hafði Seðlabankinn kallað eftir tilboðum frá aðilum sem vildu selja íslenskar krónur gegn greiðslu í reiðufé í erlendum gjaldeyri. Útboðin voru liður í losun hafta á fjármagnsviðskiptum. Niðurstaða útboðs um kaup á evrum var sú að alls tók Seðlabankinn tilboðum að fjárhæð 30,9 milljónir evra. Öllum samþykktum tilboðum var tekið á sama verði (e. single price), sem var ákvarðað 233 kr. fyrir hverja evru. Niðurstaða útboðs um kaup á krónum fyrir evrur var sú að tilboðum að fjárhæð 6,8 ma.kr. var tekið. Öllum samþykktum tilboðum var tekið á sama verði, sem var ákvarðað 233 kr. fyrir hverja evru.

Hinn 18. desember 2012 hófust viðskipti með hlutabréf Fjarskipta hf., sem reka Vodafone á Íslandi, á aðalmarkaði Kauphallarinnar NASDAQ OMX Iceland.

Hinn 19. desember 2012 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 159/2012, um breytingu á lögum um öryggi fyrirmæla í greiðslukerfum og verðbréfauppgjörskerfum, nr. 90/1999. Með lögunum eru innleiddar í íslenskan rétt að mestu breytingar á tilskipun 98/26/EB frá 19. maí 1998, um endanlegt uppgjör í greiðslukerfum og uppgjörskerfum fyrir verðbréf, samkvæmt tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2009/44/EB frá 6. maí 2009. Með lögunum var skilgreiningu nokkurra hugtaka breytt og ný hugtök skilgreind. Heimilt varð að viðurkenna fleiri kerfi en áður og eru greiðslufyrirmæli vernduð allan sólarhringinn þar sem viðskiptadagurinn er skilgreindur sem 24 klukkustundir. Þá kveða löggin á um ramma rekstrarsamhæfðra kerfa (tvö eða fleiri kerfi sem vinna saman) þar sem ábyrgð kerfisstjóra er skýrð. Reglur slíks kerfis skulu kveða á um hvenær fyrirmæli teljast komin til kerfisins. Leitast skal við að hafa samræmdar reglur en ekki er gengið svo langt að gera skylt að rekstrarsamhæfð kerfi falli undir samræmdar reglur.

Hinn 20. desember 2012 voru samþykkt á Alþingi fjárlög ársins 2013. Tekjuáætlun laganna hljóðaði upp á 579 ma.kr. eða 31,2% af landsframleiðslu samkvæmt spá og hækkaði um 9,5%. Gjaldaheimildir námu 583 ma.kr. eða 31,4% af landsframleiðslu m.v. spá og hækkaði um 4,4%. Halli samkvæmt fjárlögum var áætlaður 3,7 ma.kr. eða 0,2% af landsframleiðslu samanborið við 1,7% samkvæmt áætlun fjárlagala 2012. Afgangur án vaxta 2013 var áætlaður 60 ma.kr. eða 3,2% af landsframleiðslu. Veitt var 13 ma.kr. eiginfjárframlag til Íbúðalánasjóðs til að koma hlutfalli eigin fjár í 3% af efnahag.

Hinn 21. desember 2012 tilkynnti fjármálaráðuneytið að íslenska ríkið hefði greitt upp lánið sem Færeyingar veittu Íslendingum í kjölfar efnahagshrunsins 2008.

Hinn 21. desember 2012 voru gefnar út og birtar reglur nr. 1171/2012, um breytingu á reglum nr. 950/2010, um gjaldeyrisjöfnuð. Meginbreytingin var að heimild Seðlabankans til að veita fjármálastofnunum undanþágu frá almennum reglum um gjaldeyrisjöfnuð vegna brýnnar nauðsynjar var framlengd um eitt ár, til 1. janúar 2014.

Hinn 21. desember 2012 var greint frá því að um áramótin myndi persónuafsláttur hækka um 4,2% samkvæmt hækkun neysluverðs, eins og greinir í lögum um tekjuskatt. Samkvæmt þekktum áætlunum sveitarfélaga myndi meðalútsvar lækka úr 14,44% á árinu 2012 í 14,42%. Því myndu skattleysismörk í staðgreiðslu hækka um 4,3% milli 2012 og 2013 og verða 135.330 kr. á mánuði að teknu tilliti til frádráttar vegna lífeyrisiðgjalda. Skattþrep yrðu 22,9% af fyrstu 2.897.702 kr., 25,8% af næstu 5.976.406 kr. og 31,8% af tekjum umfram 8.874.108 kr. á ári. Prepamörk hækkuðu samkvæmt launavísitölu eða um 5% milli ára.

Hinn 22. desember 2012 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 141/2012, um breytingu á lögum um loftslagsmál, nr. 70/2012. Megintilgangur laganna er að setja lagastoð fyrir innleiðingu reglugerðar framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 1193/2011.

Hinn 22. desember 2012 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 142/2012, um breytingu á lögum um Atvinnuleysistryggingasjóð o.fl., nr. 54/2006. Með lagabreytingunni var Atvinnuleysistryggingasjóði veitt heimild til að veita styrki vegna starfs- eða námstengdra vinnumarkaðsúrræða og atvinnutengdrar starfsendurhæfingar samkvæmt útfærslu í reglugerð. Markmiðið var að hafa í boði á árinu 2013 styrki og úrræði fyrir allt að 3700 manns. Útgjöld vegna úrræðanna voru áætluð rúmir 2 ma.kr. á árinu 2013 en sparnaður af samsvarandi styttingu bótatímabils tæpir 4 ma.kr. Þar sem talið var að einhvern tíma tæki að finna og bjóða þeim vinnu sem misstu bótarétt var kveðið á um það í bráðabirgðaákvæði að þeir sem höfðu verið á bótum í 36-42 mánuði ættu rétt á óbreyttum greiðslum í allt að sex mánuði til viðbótar, þó þannig að samanlagður bóta- og styrktími yrði ekki lengri en 42 mánuðir og styrkur félli niður ef tilboði um úrræði væri ekki tekið. Skilyrðum laganna fyrir að teljast tryggður innan Atvinnuleysistryggingakerfisins var einnig breytt þannig að viðkomandi þarf nú að hafa náð 18 ára aldri í stað 16 ára áður. Einnig var lögum um greiðslur Atvinnuleysistryggingasjóðs vegna fiskvinnslufólks, nr. 51/1995 (greiðslur í vinnuhléum), breytt þannig að greiðslutími var stytur og greiðslur vegna lífeyrissjóðsiðgjalda og tryggingagjalda afnumdar. Sparnaður vegna þessara breytinga var talinn um 100 m.kr. á ári miðað við aðstæður 2012.

Hinn 22. desember 2012 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 143/2012, um breytingu á lögum um fæðingar- og foreldraorlof, nr. 95/2000. Breytingin miðaði að því að færa reglur um greiðslur í fæðingarorlofi í áföngum til þess horfs sem þær voru áður en gripið var til sparnaðaraðgerða í kjölfar efnahagshrunsins haustið 2008. Hámarksgreiðsla til foreldris í fæðingarorlofi hækkaði úr 300 þúsund krónum í 350 þúsund krónur á mánuði og miðaðist við 80% af tekjum upp að því marki. Einnig var fæðingarorlof lengt úr 9 í 12 mánuði í áföngum til ársins 2016 auk þess sem breytingar voru gerðar á fæðingarstyrkjum til foreldra utan vinnumarkaðar. Áætlað var að kostnaður af breytingunum yrði 0,5 ma.kr. á árinu 2013 en myndi hækka í 3,5 ma.kr. árið 2016.

Hinn 22. desember 2012 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 146/2012, um ráðstafanir í ríkisfjármálum, sem áætlað var í fjárlagafrumvarpi að myndu skila ríkissjóði 8,4 ma.kr. með nýrri tekjuöflun og 2,8 ma.kr. með framlengingu á tíma-bundinni tekjuöflun. Á móti skyldi verja 4,5 ma.kr. í auknar barna- og vaxtabætur.

Hinn 22. desember 2012 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 155/2012, um sölumeðferð eignarhluta ríkisins í fjármála-fyrirtækjum. Um er að ræða þá eignarhluti sem komust í eigu ríkisins í kjölfar falls íslenska fjármálakerfisins haustið 2008, þ.e. eignarhluti í Arion banka hf. og Íslandsbanka hf., í Landsbankanum hf. umfram 70% hlut ríkisins af heildarhlutafé bankans, og eignarhluti í sparisjóðum. Ákveðið var að setja almenn lög um þetta efni í stað þess að setja sérstaka lagaheimild á fjárlögum fyrir sölu á hverjum og einum eignarhlut. Lögin fela ekki í sér ákvörðun um sölu einstakra eignarhluta heldur innihalda þau einungis heimild til sölu umræddra eignarhluta ásamt reglum um hvernig að sölufelri skuli staðið þegar skilyrði skapast fyrir sölu eignarhluta.

Hinn 22. desember 2012 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 158/2012, um breytingu á lögum um rannsóknarnefndir, nr. 68/2011. Breytingarnar miða m.a. að því að styrkja frekar undirbúning að skipun rannsóknarnefnda, einkum með því að tryggja réttindi þeirra sem skipaðir eru í slíkar nefndir, þ.á m. starfsréttindi og skaðleysi af málsóknum. Einnig er kveðið skýrar á um greiðslu kostnaðar við afhendingu gagna til rannsóknarnefnda.

Hinn 22. desember 2012 voru samþykktar á Alþingi þrjár þingsályktanir um útvíkkun á viðaukum við EES-samninginn: Þingsályktun nr. 6/141 sem breytir bókun nr. 31 við samninginn og innleiðir tilskipun Evrópuþingsins og ráðherraráðsins nr. 2008/114/EB frá 8. desember 2008 um að greina og tilnefna grunnviði í Evrópu og meta þörf á vernd þeirra; Þingsályktun nr. 7/141 sem fellir inn í EES-samninginn tilskipun Evrópuþingsins og ráðherraráðsins nr. 2011/7/ESB frá 16. febrúar 2011 um átak gegn greiðsludrætti í verslunarviðskiptum og breytir XII. viðauka samningsins á samsvarandi hátt; Þingsályktun nr. 8/141 sem fellir inn í EES-samningin tilskipun Evrópuþingsins og ráðherraráðsins nr. 2008/104/EB frá 19. nóvember 2008 um vinnu á vegum starfsmannaleigna og umbætur á aðstæðum og kjörum starfsfólks þeirra, sem felur í sér takmarkanir á heimildum til að amast við starfsemi slíkra leigna.

Hinn 22. desember 2012 voru samþykktar á Alþingi þingsályktanir nr. 9, 10 og 11/141 um staðfestingu á breytingum á viðaukum við EES-samninginn. Sú fyrsta fellir inn í samninginn reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1007/2011 frá 27. september 2011 um kröfur um tæknilega staðla, prófanir og vottun á textíltrefjum og vörum. Hin næsta fellir inn í samninginn tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 2010/73/ESB frá 24. nóvember 2010 um útboðslýsingar verðbréfa. Þriðja ályktunin fjallar um upptöku tveggja reglugerða (583/2010/EB og 584/2010/EB) og tveggja tilskipana (2010/43/ESB og 2010/44/ESB) í EES-samninginn, sem allar breyta framkvæmd tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins nr. 2009/65/EB. Breytingarnar snúa að i) lykilupplýsingum fyrir fjárfesta, ii) stöðluðum tilkynningum og staðfestingum verðbréfasjóða, rafrænum tilkynningum og upplýsingaskiptum milli lögbærra yfirvalda, sannprófunum og rannsóknum, iii) samspili vörslufyrirtækja og rekstrarfélaga og iv) skipulagi og samrunaferli sjóða og aðferðum við tilkynningar.

Hinn 22. desember 2012 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 156/2012, um breytingu á lögum um vörugjald og tollalögum. Breytingar voru gerðar á álagningu vörugjalds og tolla sem juku álögur á sykurvörur og eiga að afla ríkissjóði 0,8 ma.kr. á ári.

Hinn 27. desember 2012 lauk starfi fjárhaldsstjórnar fyrir sveitarfélagið Álftanes. Fjárhaldsstjórnin var skipuð í febrúar 2009 eftir ábendingu eftirlitsnefndar með fjármálum sveitarfélaga. Sveitarfélagið sameinaðist Garðabæ í árslok 2012.